

פעמונים
מגלים אחריות
חינוך פיננסי לנוער

עובדים נכון

חברת מידע בנושא תעסוקת בני נוער

מוצאים עבודה

במה נוכל לעבוד?

למזלכם העולם מלא בהזדמנויות תעסוקה לבני נוער, ואתם רק צריכים לגלות מה מתאים לכם.

אוהבים לעשות	יכולים לעבוד ב
להיות מאסטר שף	מכירת ארוחות, הכנת סנדוויצ'ים, הדרכה בחוגי בישול.
לא לזוז מהסמארטפון והמחשב	הדרכה לגיל השלישי, שיעורים לילדים, סקרים טלפוניים, טלמרקטינג.
להיות כל היום מחוץ לבית	חלוקת פליירים, משלוחים, דוורים, עבודת גינון, שטיפת מכוניות.
לקרוא, לקרוא, לקרוא	להעביר שעת סיפור לילדים, עבודה בספרייה, הקלטת ספרי שמע.
לשחק עם ילדים	בייביסיטר, מתן שיעורים פרטיים, הדרכה בקייטנה, הפעלה בימי הולדת, הדרכה בחוגי יצירה.
ללחוש לסוסים	שמירה על כלבים, עזרה לווטרינר, עבודה בגן חיות.
לקחת את הקיץ באקסטרים	הפעלת מתנפחים, עבודה בפארק שעשועים ומים, הדרכת גלישה.
למכור קרח לאסקימוסים	עבודה בחנות, דיילות לקידום מוצרים, ספירת מלאי בחנויות.

איך נמצא עבודה שמתאימה לנו?

מציאת עבודה מתאימה אינה עניין פשוט, אולם דווקא בחופשת הקיץ האפשרויות לבני נוער מגוונות יותר. פעילויות הקיץ המגוונות, ילדים שבחופשה ארוכה והורים עובדים, הם שילוב שיכול ליצור הזדמנות דווקא לבני נוער שמחפשים לעבוד.

קרוב לצלחת: התחילו בהתייעצות עם ההורים ועם בני המשפחה. בני המשפחה שלכם מכירים אנשים רבים ולבטח תוכלו לקבל מהם רעיון או שניים. ייתכן ובני המשפחה שלכם עובדים במקום שמעסיק, במהלך החופשה, את ילדי העובדים. אם כן הסתדרתם.

לא רוצים להיות יום שלם עם ההורים? אולי תוכלו אתם לעבוד במקום העבודה של חברים של הורכם וילדיהם יעבדו במקום העבודה של ההורים שלכם.

בשכונה יש תמיד עבודה: בדקו אצל השכנים אם מעוניינים בעזרה: שטיפת מכוניות, גינון או עבודות בית פשוטות, טיפול בכלב או בחתול בזמן יציאתם לחופשה ושמירת על הילדים.

עסקים באזור: בעלי חנויות, המכולות ובתי הקפה בסביבת המגורים שלכם, ישמחו לעוד זוג ידיים חרוצות.

חיפוש באינטרנט: את מעגל החיפושים אפשר להרחיב באמצעות חיפוש באינטרנט באתרים המציגים מודעות דרושים לבני נוער:

			
עבודה זמנית לוח עבודות זמניות לבני נוער	Job Master מדור מיוחד עם עבודות לבני נוער	All Jobs מדור מיוחד עם משרות מתאימות לבני נוער	NO-R מודעות דרושים לבני נוער

זכויות נוער עובד

1. איך מתחילים?

מאיזה גיל מותר לעבוד ומתי?

במהלך שנת הלימודים	בחופשות	הגיל שלכם
אסור לעבוד 🚫	אסור לעבוד 🚫	מתחת ל- 14
אסור לעבוד 🚫	מותר לעבוד 👍 בעבודות קלות בלבד	14-15
מותר לעבוד 👍 רק אם הפסקתם או השלמתם את לימודיכם (חוק לימוד חובה) ויש לכם אישור על כך ממשרד החינוך.	מותר לעבוד 👍	15-16
מותר לעבוד 👍 רק אם הפסקתם או השלמתם את לימודיכם (חוק לימוד חובה) ויש לכם אישור על כך ממשרד החינוך, או בשעות שלאחר הלימודים.	מותר לעבוד 👍	16-18

*בעבודות מסוכנות מסוימות אסור להעסיק אתכם גם אתם מעל גיל 15.
*אם אתם מתחת לגיל 15 ורוצים לעבוד בפרסומות או להופיע, עליכם לקבל אישור מיוחד ממשרד התמ"ת.

אילו מסמכים צריך לתת למעסיק?

יש להביא למעסיק אישור עבודה מרופא ותצלום של תעודת זהות שלכם או של הוריהם.

אילו מסמכים צריך לקבל מהמעסיק?

חוק הודעה לעובד נועד להבהיר לכם, כעובדים, את מסגרת העבודה ואת הזכויות והחובות שלכם. המעסיק חייב למסור לכם, טופס המפרט את:

- 🔔 זהות המעסיק והעובד
- 🔔 תאריך תחילת העבודה ומשך תקופת העבודה
- 🔔 עיקרי התפקיד
- 🔔 פרטי הממונה הישיר שלכם
- 🔔 גובה השכר לשעה
- 🔔 אורכו של יום העבודה ושל שבוע העבודה

כמו כן על המעסיק לכלול במסמך זה, כל פרט נוסף שיאפשר לכם לדעת טוב יותר מה מצופה מכם במהלך עבודתכם. דרשו את המסמך מהמעסיק שלכם!
אם אתם מתחת לגיל 18, אתם צריכים לקבל אותו **תוך 7 ימים** מתחילת העבודה.

כמה משלמים לי ועל מה?

מהו שכר מינימום?

שכר מינימום הוא התשלום החוקי הנמוך ביותר שאותו המעסיק צריך לשלם לכם עבור עבודתכם. אפילו שאתם מוכנים לעבוד בשכר נמוך יותר, המעסיק מחויב לשלם לכם על פי החוק.

אם אתם עובדים בשכר חודשי

הגיל שלכם	שכר המינימום לחודש
מתחת ל-16	3,500 ₪
17-16	3,750 ₪
18-17	4,150 ₪
מעל 18	5,000 ₪
חניכים	3,000 ₪

* הנתונים נכונים לינואר 2017.

אם אתם עובדים בשכר שעות, שכר המינימום שלכם צריך להיות:

הגיל שלכם	שכר המינימום לשעה
מתחת ל-16	20.23 ₪
17-16	20.68 ₪
18-17	23.99 ₪
מעל 18	26.88 ₪
חניכים*	17.37 ₪

* חניך הוא נער העובד על מנת לרכוש מקצוע על ידי עבודה מעשית מודרכת ועל ידי לימוד בשיעורי מקצוע המאושרים לפי חוק החניכות.

מי משלם את הוצאות הנסיעה לעבודה?

המעסיק חייב לשלם לכם תוספת בגין הוצאות נסיעה, עבור כל יום עבודה. ההחזר מחושב לפי עלות כרטיסייה, או חופשי חודשי (הזול מביניהם), ובכל מקרה ההחזר אינו עולה על 22.60 ₪ ליום עבודה.

שימו לב!

- המעסיק שלכם מחויב לשלם לכם את הוצאות הנסיעה, גם אם אתם לא משתמשים בתחבורה הציבורית כדי להגיע לעבודה (אלא אם אתם גרים במרחק של פחות משתי תחנות אוטובוס ממקום העבודה).
- אם סיימתם לעבוד אחרי סיום שעות הפעילות של התחבורה הציבורית, על המעסיק לדאוג להסעתכם הביתה.

יש מצבים בהם המעסיק יכול שלא לשלם?

לא!

- אתם זכאים לקבל שכר על עבודתכם החל מהשעה הראשונה גם עבור תקופת "התלמדות" או "ניסיון".
- עבור ימי הכנה ושיבות עבודה (כולל השתלמויות והכנות לקראת קייטנות) אתם זכאים לתשלום לפי שעה.
- למעסיק אסור להטיל עליכם קנסות כספיים, גם אם שברתם כלי, או גרמתם נזק בטעות.

האם טיפים נחשבים כשכר עבודה?

בדרך כלל לא.

- כלל, טיפ שקיבלתם ישירות, מבלי שעבר דרך קופת המעסיק, אינו נחשב לשכר, ואתם זכאים גם לתשלום שכר עבודה בגובה שכר מינימום לפחות.
- במקרים מסוימים עשוי הטיפ להיחשב לשכר, גם אם לא עבר דרך קופת המעסיק, אם מובטחים התנאים הבאים:
- מתנהל רישום או מעקב אחר הטיפים המשולמים לכם.
- הסכום הכולל שתקבלו משילוב השכר והטיפים לא יהיה נמוך משכר המינימום הקבוע בחוק.
- הזכויות הסוציאליות שלכם (פנסיה, ימי חופשה ומחלה, ביטוחים וכד') ותשלומי המס, יחושבו על בסיס ההכנסה משני המקורות (השכר הרגיל והטיפים).

2. כיצד יראה יום העבודה שלי?

כמה שעות מותר לעבוד?

מותר להעסיק אתכם:	אם אתם:
עד 8 שעות ביום, ולא יותר מ 40 שעות בשבוע.	מתחת לגיל 16
עד 9 שעות ביום, ולא יותר מ 40 שעות בשבוע.	מעל גיל 16

* כלל זה אינו חל על בני נוער החתומים בהסכם קיבוצי או עובדים בעלי מגבלות פיזיות, נפשיות או שכליות המועסקים במפעלים מוגנים

שימו לב!

אסור לכם לעבוד שעות נוספות! {לעצב נכון את מיקום הפעמונים שהחליטו לטייל!}
אסור להעסיק אתכם ביום המנוחה השבועי (יום המנוחה השבועי ליהודים הוא יום שבת, ולבני דת אחרת שישי, שבת או ראשון לבחירתו).

מה עם הפסקות?

אם עבדתם 6 שעות או יותר, אתם זכאים להפסקה בת 45 דקות למנוחה ולסעודה. לפחות 30 דקות חייבות להיות רצופות.

שימו לב!

המעסיק לא חייב לשלם שכר עבור השעות שאתם בהפסקה, אלא אם הוא מחייב אתכם להישאר במקום העבודה בזמן ההפסקה שלכם.
כדאי לסכם עם המעסיק מראש (ועדיף בכתב) את תנאי ההפסקה בכדי למנוע מחלוקות מיותרות.

מותר לעבוד בלילה?

מתחת לגיל 16: מותר להעסיק אתכם בין השעות 08:00 בבוקר ל-20:00 בערב בלבד.
18-16: מותר להעסיק אתכם בין השעות 06:00 בבוקר ל-22:00 בערב בלבד.
* במקרים מיוחדים, ובהיתר ממשרד התמ"ת, תתאפשר העסקתכם עד 23:00, אך לא מעבר לכך.

3. איך נפרדים ממקום העבודה

מה קורה אם החליטו לפטר אותי?

המעסיק צריך להודיע לכם על הפיטורים בכתב ומראש, בהתאם לפרק הזמן בו עבדתם במקום.
בהודעת הפיטורים המעסיק חייב לפרט את הסיבות להפסקת עבודתכם. כמו כן, על המעסיק להזמין אתכם לשימוע לפני פיטורים, ולאפשר לכם להביע את טענותיכם נגד הפיטורים.
במשך כל תקופת ההודעה המוקדמת, אתם זכאים ליחס ולתנאים ככל עובד מן השורה, ואתם מחויבים להמשיך לעבוד כנדרש.

מתי מגיעים לי פיצויי פיטורים?

אם פיטרו אתכם, ועבדתם לפחות שנה באותו מקום עבודה, אתם זכאים לפיצויי פיטורים.
אם פוטרתם בסמוך להשלמת שנת עבודה מלאה, אתם גם זכאים לפיצויים.

בדרך כלל, גובה הפיצויים הוא שכר חודש אחד לכל שנת עבודה שעבדתם, אבל לפעמים כספי הפיצויים מועברים באופן מלא או חלקי לקרן הפנסיה שלכם. במקרה כזה, תוכלו למשוך את כספי הפיצויים מקרן הפנסיה, אף כי עדיף להימנע מכך, זאת על מנת שלא לפגוע בחיסכון העתידי.

בנסיבות מסוימות תהיו זכאים לפיצויי פיטורים גם אם התפטרתם מיזמתכם.
למשל, אם החלטתם לעזוב את מקום העבודה משום שחלה הרעה בתנאי העבודה שלכם, אם התגייסתם לצה"ל או התנדבתם לשירות לאומי, אם נאלצתם לעזוב את עבודתכם עקב מצב בריאותי לקוי.

מעקב אחר שעות העבודה

המעסיק שלכם חייב לקיים מעקב אחר שעות העבודה שלכם. ייתכן שהוא יבקש מכם להעביר כרטיס, או לרשום את שעות הנוכחות שלכם במערכת ממוחשבת ולדווח בסוף החודש. בכל מקרה, כדאי מאוד לערוך גם מעקב שעות משלכם. אפשר לעשות את זה במחברת קטנה, או בנייד.
רשמו את:

- התאריך
- שעת ההתחלה
- שעת הסיום
- זמן ההפסקה

ניתן להיעזר בכלים לרישום שעות הזמינים בחנויות האפליקציות, ביניהם:

 <p>כספומטר – קבל כמה שמגיע לך כלי לרישום שעות</p>	 <p>בני נוער עובדים אפליקציה לניהול שעות עבודה וזכויות בני נוער במקום העבודה</p>
---	---

התנדבות

תוכלו להתנדב במגוון רחב של ארגונים ומוסדות כמו מד"א, מועדוני קשישים, תחזוקת בתים. יש הזדמנויות רבות נוספות להתנדבות בישראל. מידע לגבי התנדבות של בני נוער תוכלו למצוא באתרים הבאים:

 <p>המועצה הלאומית להתנדבות בישראל</p>	 <p>רוח טובה</p>	 <p>נוער מתנדב</p>
---	---	---

מידע נוסף והגשת תלונה

מחפשים מידע נוסף בנושא זכויות נוער עובד?

 <p>סרטון המסביר מה חשוב לדעת בנושא זכויות בני נוער בעבודה</p>	 <p>אתר משרד הכלכלה פורטל זכויות העסקת בני נוער</p>	 <p>אתר משרד החינוך פירוט זכויות בני נוער בעבודה</p>	 <p>פורטל תעסוקת נוער באתר כל זכות</p>
---	--	--	---

יש לכם שאלות?

מנהל ההסדרה והאכיפה במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה עומד לרשותכם למענה על שאלות והבהרות בכל נושא הקשור לעבודת נוער:

מחוז	טלפון	פקס'	דוא"ל
תל אביב והמרכז	03-7347172	03-6828677	Achifa-m@moital.gov.il
ירושלים	02-6662046	02-6240471	Achifa-j@moital.gov.il
חיפה והצפון	04-8613860	04-8613906	Achifa-tz@moital.gov.il
דרום	08-6264050	08-6264055	Achifa-d@moital.gov.il

הפרו את זכויותיכם? הגישו תלונה:

טלמסר של משרד הכלכלה: 1-800-354-354

טלמסר של ההסתדרות הנוער העובד והלומד 054-4001100 או *1121 מכל מכשיר טלפון.

הקליניקות של הקריה האקדמית אונו - סיוע משפטי בחינם: 1700-707-907, clinics@ono.ac.il

חשוב!

המידע המופיע בחוברת זאת ניתן באופן כללי; המידע אינו בא במקום החוק ותקנותיו ואינו בא להחליף ייעוץ משפטי ממוקד בכל מקרה ומקרה.